

Vårtal valborgsmässoafton Hällekis 2012

Jag vet att du är och du blir vad du var

När jag kom till Sverige visste jag inte vad de orden betydde. Ännu mindre att de orden är en viktig del av den svenska nationalsången och till och med det svenska samhället. Att man gärna har det som det alltid varit. Man gillar trygghet. Ett mycket speciellt ord. Skulle man översätta det till andra språk hittar man bara "säkerhet". Men trygghet är så mycket mer.

Man vet att det blir vår. Det är säkert. (Än så länge i alla fall...) Men när man använder ordet tryggt i detta sammanhang, så blir det genast något annat. Att veta att man har sin kaffetår ute på verandan medan man ser hur knopparna brister och att samtidigt ha en filt i beredskap och en dörr i närheten ifall vädret plötsligt spelar oss ett spratt igen, eller när myggen blir för många. Det är trygghet. Man kan slappna av för man vet att det blir bra ändå. Den känslan som ordet trygghet innebär, kan man inte förklara med "säkert".

Ordet lagom är också något som förknippas så starkt med svenska språket, men även med hela svenska samhället. Inte för mycket, inte för lite. Inte för varmt, inte för kallt. Inte för duktig, inte för lat. Inte för mycket i lön, inte för lite. Inte för mycket kaffe, inte för lite. En halv kopp, eller fem droppar är bara sååå lagom. 😊

Och sen kom jag hit. Från ett land som är först på mycket, ett land som hörs och syns, ett land som hela tiden anpassat sig efter nya tider, nya nationaliteter och nya klimatförändringar. Ett land där allt är möjligt. Ett land där hela folket inte automatiskt mår "bra". Ett land där ord, eller bättre sagt ljud, som *sug* är fullständigt otänkbart. Lika otänkbart som tystnad, eller stigar utan en massa du-får-inte skyltar.

Men efter snart 25 år i Sverige tror jag mig ha hittat en balans som fått mig att älska livet. Och jag har upptäckt att även Sverige har en balans som man kanske inte upptäcker från början, men som ändå är så tydlig, om så bara i tystnad.

Titta bara på Götene. Den är hela tiden i förändring. Man testar nya idéer (vissa bra, vissa mindre bra...), man både lägger ner och bygger ut och till, går samman och drar sig ur. Snart kommer det en mexikansk målare som kommer att förvandla ICA väggen till en uppseendeveckande målartavla! Och hela Skaraborg diskuterar nu motorvägen, som Götene var först med. Medan Hällekis är mer återhållsam. En liten ort som kämpar för att behålla sin gemenskap och sitt oberoende. En gemenskap där alla känner alla. Man har till och med flera namn. Bara i kåren har vi t ex en Fiffi, en Fille och till och med en Nalle! 😊

Våren är också en salig blandning. När vi marscherar genom Hällekis 1 maj kl 0730 har naturen vaknat. Ibland har grönskan kommit EXAKT på 1 maj! Men man vet aldrig vad man ska ha på sig. För det kan lika gärna vara minusgrader i Hällekis på morgonen, som det kan vara alldeles för varmt för uniformen, när vi marscherar i Skara några timmar senare.

Vi har spelat "vårens melodier" så länge som jag spelat här. Ett lika säkert kort som "tomtarnas vaktparad" på julkonserten. Men vi blandar lika gärna svenska ABBA och lugna "Idas sommarvisa" med uppsvepande spanska marschen "Barcelona" eller japanska Yagibushi. Jag utgår dock att Stig Thörns marsch "Falcon Meadow", eller översatt, Falkängen, förblir ett ständigt inslag i våra konserter, så länge som musikkåren lever. Ett sånt stycke är ju ett rent nöje att både spela och lyssna på! Tänk om kompositören till Arbetarnas söner hade en sån känsla för musik... (Oops)

Sen finns maten. Inte nog med julbord och kräftskiva, där man har sina traditionella maträtter och snapsen till maten, år efter år. Nej, det finns också fettisdagen, våffeldagen, ja, till och med grynkorvdagen. Men samtidigt har vi även tagit till oss pizza, kebab, cappucino och andra utländska varianter. Jag för min del älskar smörgåstårter och julsinka. Men när jag gör holländska appelflappen eller poffertjes är det just svenskarna som står i kö för att få några. Svenskarna dricker mellanmjölk i stora mängder och äter hälsosamt, gärna svenskt och kravmärkt. Men samtidigt äter svenskarna *mest* godis i världen och till och med dubbelt så mycket godis som genomsnittet för EU.

Kunskapscenter, som jag har jobbat på fram till 1 april, hade en härlig blandning av elever. Ungdomar och seniorer, svenskar och invandrare. Vi blandade svensk litteratur och historia med nya dataprogram och nya kulturer. Alla lärde sig av varandra, tog till sig och valde bort. Idag jobbar jag på ett ännu mer spännande ställe: studieförbundet ABF, där man kan lära sig precis allt, från engelska och data, till måla och yoga. Sista veckan i juni kommer studieförbunden, kommunen och många andra aktörer att anordna mångfaldsveckan, en vecka där alla får vara med. Svenskar och invandrare, unga och äldre, friska och handikappade. Det blir allt från pyssel, lekar och kvinnobad, till mat, dans och sång. Ett helt fantastiskt arrangemang som kommer att göra Götene till en underbar regnbåge av människornas olikheter!

Svenska språket är lika fascinerande. Det finns många ord som har funnits i alla år och som de gamla lär de unga. Men samtidigt kommer det till nya ord hela tiden, som de unga lär de gamla. Idag blandas ord som t ex googla, messa och fejsan med ord som kaffetår och persedel. Men vet alla verkligen vad dessa ord betyder och vart de kommer ifrån? Varför inte fråga varandra? Våga ta ett steg ut i det okända, otrygga, "o-lagoma" och fråga? Inte stanna i våra trygga grupper, utan dela med oss av vår kunskap och lära oss något nytt.

Själv är jag så glad att jag tog steget och bad musikkåren om jag fick spela med dem. I Holland spelade jag i fem olika orkestrar. Musiken var min röst, då min stamning stoppade mig från att visa vem jag var. Visa mina känslor. Musiken var, bokstavligen talat, min livlina, som fick mig att överleva den otroligt svåra mobbningen som min stamning medförde. Och när jag flyttade hit trodde jag att jag skulle klara mig utan min kära saxofon. Det räckte väl med att vara kär. 😊 Icke, sa Nicke. Jag kom krypandes till Rolf och han och hela musikkåren omfamnade mig och lärde mig ny musik. Musik är mitt allt och jag är så oerhörd glad att musikskolan är kvar, för den lär våra barn att alla är viktiga. Att alla behövs och att alla måste lyssna på varandra för att skapa harmoni. Och hur trött jag än är efter en lång arbetsdag, musiken får mig att vakna till liv, med en livsglädje som jag önskar er alla!

Svenskarna accepterar mycket och det man inte gillar, diskuteras mest kring fikabordet, inte som i t ex Frankrike, där man helt enkelt ställer lastbilar på tvären eller tömmer ett flak med dynga på torget. Att man idag kan flyga för mindre pengar än det man betalar för en liter bensin förvånar inte många längre nuförtiden. Samtidigt som att vissa retar sig på saker som för en annan känns helt ok, som kvinnliga präster, homoäktenskap och påsksmällare.

Götene får mig också att dra på mungiporna. I Götene finns lika många kyrkor som det finns frisörer. 😊 Men även många olika kyrkor och olika religioner. En del tror på Gud, en del tror på andra högre makter. Men när jag, som tycker om en söt och stark liten planta som kallas ljung, ställde en sådan i fönstret hemma hos mig, eller la nycklarna på bordet, blev det ett himla liv! För att inte tala om svarta katten som går därborta! 😊

Ja, jag är en kontroversiell människa, en våg som söker balans. Livet får min balans att svänga hejvilt emellanåt och då är jag glad att jag åtminstone hittat en balans mellan att sitta på en bullrig terrass och titta på de många människorna i Holland och pärla smultron vid en lugn sjö i det vackra, tysta Sverige. Jag trivs här i Sverige. Jag trivs i Götene. Ja jag vill leva, jag vill dö i Norden. Och njuta av det vackraste som finns: den svenska våren.

Ett fyrfaldigt leve för våren:

Hurra, hurra, hurra, hurra

Anita Blom